A fák segíthetnének

dr. Rigó Mihály
ny. mérnök

„Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, már veszítettél.”
dr. Regdon Ibolya ,a szegedi Radnóti Gimnázium tanára

Nemrég egy figyelemre méltó cikk jelent meg:
„Élhetetlen lesz Szeged és környéke 2050-re” –jósolta.
„De sajnos mégis úgy érzem, nem teszünk meg mindent a következő generációkért, vagy legalábbis nem elég gyorsan. Talán azért, mert beleestünk a pásztorfiú hibájába, aki farkast kiáltott. Évtizedek óta beszélünk róla és még mindig nem érezzük eléggé a bőrünkön a problémát és emiatt nem is vesszük elég komolyan.”
„Szeged ahogy ma ismerjük: egy élhető zöld város, a napsütéses órák magas számának köszönhetően a „napfény városának” is hívják
Pedig kétségtelenül baj van és az emberek figyelmét minél hatékonyabban fel kell erre hívni. A Szegedi Vision nevű, tudósokból, szakemberekből és egyetemi tanárokból álló tudományos kör pont ezzel a céllal alakult meg. Természetesen ők sem látják a jövőt, de igyekeztek a lehető legtudományosabb alapokon megálmodni, hogy mit hozhat a közismerten napos és száraz klímájú Szeged városának és környezetének a 2050-es esztendő.”
„A buja zöld város egy poros koszfészekké változott, mintha csak a háború sújtotta Szíriában járnánk. Ez egyelőre csak egy elképzelt jövő, de sajnos valósággá változhat …”
„A változás, amelyet már most érzékelünk, elsősorban a szeszélyes csapadékeloszlásban és az egyre sűrűsödő hőhullámokban csúcsosodik ki. A hosszan tartó szárazságokat soha nem látott haraggal lecsapó özönvízszerű esőzések követik már 2020-ban is, a nyári időszakban pedig a nappali maximumok akár heteken át 30 fok fölött maradhatnak. Évről évre sorra dőlnek meg a korábbi hőmérsékleti rekordok, a tendencia egyértelmű és nagyon ijesztő: egyre kevesebb csapadék egyre melegebb időjárás mellett.
A helyzet 2050-ben sokkal drámaibb lesz, Szeged városát akár hónapokon át tartó aszályok sújtják, mindennapossá válhatnak a porviharok, az Alföld laza löszös kiszáradt talaját a leggyengébb szellő is magával ragadja, hogy aztán annak porával beterítsen mindent sok száz kilométeres körzetben.”
https://alapjarat.hu/aktualis/elhetetlen-lesz-szeged-es-kornyeke-2050-re

„2060-tól nem érdemes Szegeden lakást venni?
A szimulációs modellek szerint pár évtized múlva délkeleten, Szeged térségében lesz a legrosszabb a helyzet. a század végére 30 nap felett várhatjuk éves átlagban a tartós hőhullámos napokat a legjobban kitett alföldi térségekben. Ez egyes években akár a nyár felét is jelentheti.

„Az Alföld van a legnagyobb veszélyben, szélsőségesen meleg években akár 45 °C körüli hőmérséklet is lehet majd.”
https://www.napi.hu/magyar-gazdasag/hoseg-klimavaltozas-meleg-hohullam-masfelfok.755347.html

Ami teljesen természetes:
„A belvárosok túlzott felmelegedése ellen pedig csak a zöldfelületek növelése lehet megoldás. Ez hosszú távra szóló döntéseket feltételez, mert egy most elültetett fa ötven-hatvan év múlva, tényleg az unokáink idejében fejti ki igazán a városi klímát befolyásoló hatását."
Szilassi Péter geográfus szerint:
„A Szegedi Tudományegyetem Geoinformatikai, Természet- és Környezetföldrajzi Tanszékének docense a kérdésre, hogyan lehet védekezni a városokban a hőhullámok ellen, a zöldítést mondja a leghatékonyabb megoldásnak."
„Amikor átalakítanak egy régi teret, feltörik az aszfaltot, műkövet raknak le, olykor elhangzik, hogy „mediterrán" hangulatú lett a környezet. Ám a köztérátalakítások során **jellemzően nagyobb figyelem jut a mesterséges felületeknek, amelyek aztán napközben elnyelik a napsugárzás jelentős részét, és éjszaka sem hűlnek ki eléggé,** megtartják a nappal felvett hőt. A város klímájára gyakorolt hatását nézve pedig majdnem mindegy, hogy a burkolt felület aszfalt vagy műkő."

A növényzet klímaszabályozó hatásánál nincs erősebb.

„A fa nem csak árnyékot ad, a párologtatás révén is hűti a környezetét, és a gyep hűtő hatása is nagyságrendekkel jobb bármilyen más felületénél."
„Ez az úgynevezett vidéki szél a központ felé halad a sugárutakon, amelyek ilyenkor ventillációs folyosóként működnek. Ott, ahol ezt a légmozgást segítik a zöld felületek, gyepek, fák, cserjék, melyek fölött páradúsabb és hűvösebb a levegő, sokkal jobban érvényesül ez a hatás."
„Ezt figyelembe kell venni a várostervezésnél, a településrendezési tervek készítésénél is."
https://magyarnarancs.hu/tudomany/a-legkisebb-zoldfelulet-is-sokat-erhet-a-varosi-hoseg-ellen-240577

Szegeden mintha teljesen természetes lenne az, hogy a város vezetői semmi ilyent, ilyesmit meg sem hallanak, így figyelembe sem veszik. Minden megy a maga ostoba módján, maradnak a lózungok, a pótcselekvés, aztán majd lesz valahogy!

A fák érdekében írok most is, mint tettem azt 2013. aug. 6-án is **„Szeged fái, Szeged ismételt „befásítása" Javaslat a Kuklay Béla-program elindítására"** címmel. Ez megtekinthető a Magyar Urbanisztikai Társaság honlapján az alábbi linkre kattintva:

https://www.mut.hu/?module=news&action=getfile&fid=230081

Az általam javasolt és ott részletezett Kuklay-program ma is ugyanúgy érvényes.

A cikkem hatása ugyanúgy nulla lett, mint a korábban idézett Szilassi Péter (SZTE) úr cikkének.

Mivel képesek vagyunk árnyékot nem adó kis koronájú, áttetsző sűrűségű koronájú fákat is ültetni, hangsúlyozom: árnyat adó fákról írok!

Meddig hisszük még el a mesét, hogy ide napvitorla kell, mert valakik nem engednek fát ültetni?

Mi van annál nagyobb úr, szabályalkotó, mint 35-40 fokos napsütötte tér, ahová épeszű ember még a lábát sem teszi be!?

Mire egy fa árnyat ad, sok idő eltelik, minél előbb neki kellene kezdeni!

Sajnos először ki kell pucolni, takarítani az utcai fasorok sávjait, melyeket önkényesen foglaltak el a közműkezelők, közműtulajdonosok. A városnak ezeket fel kellene szólítani, hogy ezt a munkát önköltségükre végezzék el. Mi a fontosabb – ez a kérdés.

Bizony ez macerás, nyilván a politikusok emiatt nem fognak bele, hiszen itt nem lehet szalagot vágni. Marad a tohonyaság?

Aztán itt vannak a teljesen elhibázott elvű térburkolataink a Kárász utcán, a Klauzál téren, a Dugonics térem, és az ugyanezt az elvet követő, ugyanezen tervezett Széchenyi téren. Ami estleg jó Észak-Németországban, az miért ne csődölne be Szegeden? Visszafoghatnák magukat a tűzoltók is, vagy a „hatalmas" fotóművészek is! Az éghajlatváltozásnál nagyobb rendező elv elképzelhetetlen!

Az utcafásításokat is helyre kell állítani.

Vannak meg a megállóhelyek, a zebrák, a játszóterek, ahol sok ember jelenne meg. Fát oda is, minél többet.

Használjuk ki erdősítésre a volt MÁV-os rakterületeket, felhagyott állomásterületeket.

Szeged, 2022. VII. 13.